

PRILOG III. – FINANCIJSKA I UGOVORNA PRAVILA

Ovaj Prilog odnosi se na **Ključnu aktivnost 1.** – strukovno obrazovanje i osposobljavanje za ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava za **jednog korisnika i više korisnika.**

Sadržaj

I. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA KATEGORIJE PRORAČUNA NA TEMELJU JEDINIČNIH DOPRINOSA.....	2
II. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA TEMELJU NADOKNADE STVARNO NASTALIH TROŠKOVA.....	8
III. UVJETI ZA PRIHVATLJIVOST PROJEKTNIH AKTIVNOSTI.....	10
IV. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE.....	10
V. SMANJENJE BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZBOG LOŠE, DJELOMIČNE ILI ZAKAŠNJELE PROVEDBE.....	11
VI. IZMJENE BESPOVRATNIH SREDSTAVA.....	11
VII. PROVJERE KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA I DOSTAVLJANJE POPRATNIH DOKUMENATA.....	12

I. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA KATEGORIJE PRORAČUNA NA TEMELJU JEDINIČNIH DOPRINOSA

I.1. Uvjeti za prihvatljivost jediničnih doprinosa

Ako su bespovratna sredstva u obliku jediničnog doprinosa, broj jedinica mora biti u skladu sa sljedećim uvjetima:

- jedinice moraju biti zaista upotrijebljene ili proizvedene u razdoblju iz članka I.2.2. Posebnih uvjeta,
- jedinice moraju biti nužne za provedbu projekta ili proizvedene tijekom provedbe projekta,
- broj jedinica mora se moći utvrditi i provjeriti, posebno s pomoću evidencija i dokumentacije navedene u ovom Prilogu.

I.2. Izračun i popratni dokumenti za jedinične doprinose

A. Putovanja

Mjestom polaska automatski se smatra mjesto u kojem je smještena organizacija pošiljateljica, a mjestom održavanja aktivnosti smatra se mjesto u kojem je smještena organizacija primateljica. Ako je navedeno neko drugo mjesto polaska ili održavanja aktivnosti, korisnik je dužan obrazložiti tu razliku.

Ako do putovanja nije došlo ili se financiralo iz drugih izvora EU-a, a ne iz programa Erasmus+ (npr. sudionik u aktivnosti mobilnosti već se nalazi na mjestu provedbe aktivnosti zbog druge aktivnosti, a ne one koja se financira na temelju ugovora), korisnik to mora navesti u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Erasmus+ za svaku dotičnu mobilnost. U tom slučaju ne dodjeljuju se bespovratna sredstva za putovanje.

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava za putne troškove: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja sudionika, uključujući osobe u pratnji, po udaljenosti, prema jediničnom doprinosu koji se primjenjuje na dotičnu udaljenost i vrstu putovanja (standardno ili zeleno), kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Jedinični doprinos po udaljenosti je iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje između mjesta polaska i mjesta dolaska. U slučaju zelenih načina putovanja (vlak, autobus, zajedničko putovanje automobilom) primjenjuju se jedinični doprinosi

za zelena putovanja (ako nije riječ o zelenim putovanjima, primjenjuju se standardni doprinosi po jedinici putovanja).

Za utvrđivanje primjenjive udaljenosti korisnik mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja koristeći se elektroničkim kalkulatorom udaljenosti koji je dostupan na internetskoj stranici Komisije

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

Korisnik će iznose bespovratnih sredstava za putovanja izračunati u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Erasmus+ na temelju primjenjivih stopa za jedinični doprinos.

- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti:

Dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku jednog ili više dokumenata u kojima su navedeni ime sudionika i njegovi ishodi učenja te datum početka i završetka aktivnosti. Ako su osobe u pratnji pomagale sudionicima tijekom aktivnosti, navode se i njihova imena i trajanje boravka. Popratnu dokumentaciju moraju potpisati organizacija primateljica i sudionik.

Osim toga, u slučaju korištenja održivih prijevoznih sredstava (zeleno putovanje): izjava časti koju su potpisale osoba koja prima bespovratna sredstva za putovanje i organizacija pošiljateljica služit će kao popratna dokumentacija. Sudionike bi trebalo upoznati da su dužni čuvati dokaz o putovanju (karte za prijevoz) i dostaviti ga korisniku na zahtjev.

B. Pojedinačna potpora

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja dana po sudioniku i osobi u pratnji s jediničnim doprinosom koji se primjenjuje po danu za dotičnu državu primateljicu, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Ako je to relevantno za određenu aktivnost, mogu se dodati dani putovanja do ograničenja navedenih u Vodiču kroz program Erasmus+.
  - U slučaju prekida za vrijeme boravka, razdoblje prekida ne uzima se u obzir pri izračunu pojedinačnih dodijeljenih bespovratnih sredstava. U slučaju prekida zbog „više sile” sudioniku se mora dopustiti nastavak aktivnosti nakon prekida (ako je moguće u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom Ugovoru).

- Ako je sudionik raskinuo ugovor s korisnikom zbog „više sile”, sudionik mora imati pravo na iznos bespovratnih sredstava koji odgovara barem stvarnom trajanju razdoblja mobilnosti. Preostala sredstva moraju se vratiti korisniku, osim ako obje stranke dogovore drugačije.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti u određenom razdoblju.

- (c) Popratni dokumenti:

Dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku jednog ili više dokumenata u kojima su navedeni ime sudionika i njegovi ishodi učenja te datum početka i završetka aktivnosti. Ako su osobe u pratnji pomagale sudionicima tijekom aktivnosti, navode se i njihova imena i trajanje boravka. Popratnu dokumentaciju moraju potpisati organizacija primateljica i sudionik.

- (d) Izvješćivanje:

Sudionici u aktivnostima mobilnosti moraju dostaviti činjenične informacije i mišljenja o razdoblju, pripremi i praćenju aktivnosti. Sudionici pritom moraju upotrijebiti standardni internetski upitnik Europske komisije (izvješće sudionika).

Od sudionika koji ne dostave izvješće može se tražiti da djelomično ili u cijelosti vrate financijski doprinos primljen iz programa Erasmus+.

C. Organizacijska potpora

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti s primjenjivim jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Osobe u pratnji i osobe koje sudjeluju u unaprijed planiranim posjetima ne smatraju se sudionicima u aktivnostima mobilnosti niti se uzimaju u obzir pri izračunu bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu.

- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.

- (c) Popratni dokumenti:

Dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku jednog ili više dokumenata u kojima su navedeni ime sudionika i njegovi ishodi učenja te datum početka i završetka aktivnosti. Ako su osobe u pratnji pomagale sudionicima tijekom aktivnosti, navode se i njihova

imena i trajanje boravka. Popratnu dokumentaciju moraju potpisati organizacija primateljica i sudionik.

D. Potpora za uključivanje za organizacije

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudionika s manje mogućnosti u aktivnostima mobilnosti prema primjenjivom jediničnom doprinosu, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku jednog ili više dokumenata u kojima su navedeni ime sudionika i njegovi ishodi učenja te datum početka i završetka aktivnosti. Ako su osobe u pratnji pomagale sudionicima tijekom aktivnosti, navode se i njihova imena i trajanje boravka. Popratnu dokumentaciju moraju potpisati organizacija primateljica i sudionik.

Osim toga: dokumentacija koju je relevantna nacionalna agencija navela kao relevantan dokaz da sudionik pripada jednoj od kategorija s manje mogućnosti navedenih u Vodiču kroz program Erasmus+.

E. Mrežna jezična potpora

Sljedeće odredbe primjenjuju se samo na aktivnosti mobilnosti kod kojih je glavni jezik poduke ili rada jedan od jezika dostupnih u alatu za mrežnu jezičnu potporu i ako sudionik nije izvorni ili potpuno vješt govornik dotičnog jezika.

Jezične procjene u okviru mrežne jezične potpore

- Korisnik mora sudionicima razdijeliti podatke za pristup mrežnoj jezičnoj potpori (nakon što ih se odabere za aktivnosti mobilnosti) i poduzeti sve što je potrebno kako bi odabrani sudionici koristili sve dodijeljene instance pristupa.
- Korisnik mora osigurati da sudionici u aktivnostima mobilnosti sudjeluju u jezičnoj procjeni u okviru mrežne jezične potpore prije razdoblja mobilnosti.
- Pružatelj usluge obavješćuje korisnika o rezultatima procjene.

Jezični tečajevi u okviru mrežne jezične potpore

- Sudionici moraju prvo proći procjenjivanje u okviru mrežne jezične potpore da bi dobili pristup pohađanju jezičnog tečaja u okviru te potpore (ako je dostupan). Pristupi jezičnim tečajevima u okviru mrežne jezične potpore moraju se dodijeliti svim sudionicima koji su voljni pohađati tečaj i u skladu s jezičnim potrebama sudionika.
- Pristupi tečajevima u okviru mrežne jezične potpore moraju se raspodijeliti među sudionicima ovisno o njihovim potrebama. Svi sudionici koji su prošli jezičnu procjenu mogu pohađati jezični tečaj ako su tražena razina jezika odnosno sam jezik dostupni u alatu za mrežnu jezičnu potporu.
- Sudionici čija je razina glavnog jezika poduke ili rada barem B2 (u skladu s rezultatom jezične procjene) imaju mogućnost pohađati tečaj u okviru mrežne jezične potpore na tom jeziku ili na lokalnom jeziku zemlje, pod uvjetom da je tečaj dostupan u okviru mrežne jezične potpore. Korisnik mora taj izbor navesti u alatu za mrežnu jezičnu potporu.
- Pristupi jezičnim tečajevima u okviru mrežne jezične potpore koriste se od dovršetka jezične procjene u okviru mrežne jezične potpore do završetka aktivnosti mobilnosti.
- Korisnik mora pratiti upotrebu pristupa na temelju informacija koje je dostavio pružatelj usluge.
- Korisnik mora poduzeti sve što je potrebno kako bi odabrani sudionici aktivno upotrebljavali sve dodijeljene instance pristupa.

Svi pristupi

- Potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za pojedinačnu aktivnost mobilnosti sudionici u aktivnostima mobilnosti obvezuju se dovršiti jezičnu procjenu u okviru mrežne jezične potpore prije razdoblja mobilnosti te pohađati jezični tečaj u okviru mrežne jezične potpore, ako im je odobren.
- Korisnik mora postupati u skladu sa smjernicama pružatelja usluge za upotrebu mrežne jezične potpore.
- Korisnik mora izvijestiti o broju iskorištenih pristupa za jezičnu procjenu i jezične tečajeve.
- U slučaju neiskorištenih ili nedodijeljenih pristupa u trenutku podnošenja završnog izvješća, nacionalna agencija može odlučiti da će to uzeti u obzir pri dodjeli pristupa korisniku u sljedećim godinama provođenja natječaja.

F. Jezična potpora

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudionika koji primaju jezičnu potporu s jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Sudionici koji su primili mrežnu jezičnu potporu bit će isključeni iz ovog izračuna. Učenici u dugoročnoj mobilnosti dobit će dodatnu jezičnu potporu istovjetnu istom jediničnom doprinosu kako je navedeno u Prilogu IV.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik mora zaista poduzeti jezičnu pripremu iz jezika poduke ili rada kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti:
  - dokaz o pohađanju jezičnih tečajeva u obliku izjave koju je potpisao voditelj tečaja i u kojoj su navedeni ime sudionika, podučavani jezik, oblik i trajanje tečajeva ili
  - račun za kupnju materijala za učenje u kojem su navedeni dotični jezik, naziv i adresa tijela koje izdaje račun, iznos i valuta te datum računa ili
  - ako jezično osposobljavanje pruža izravno organizacija pošiljateljica ili primateljica: izjava koju je potpisala i datirala organizacija koja provodi osposobljavanje, a u kojoj su navedeni ime sudionika, podučavani jezik te oblik i trajanje jezičnog osposobljavanja.

G. Kotizacije

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja dana po tečaju s primjenjivim jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Pri izračunu bespovratnih sredstava za naknade za tečajeve uzimaju se u obzir samo dani tijekom kojih se zaista održavao tečaj.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva sudionik mora sudjelovati u strukturiranom tečaju za koji je potrebno platiti kotizaciju.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz u upisu u tečaj i plaćanju kotizacije za tečaj u obliku računa ili druge potvrde koju je izdao i potpisao organizator tečaja i u kojima je navedeno ime sudionika, naziv tečaja te datum početka i datum završetka sudjelovanja u tečaju.

H. Pripremni posjeti

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudionika u pripremnim posjetima s primjenjivim jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovoru te u okviru ograničenja navedenih u Vodiču kroz program Erasmus+.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u pripremnom posjetu kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o sudjelovanju u pripremnom posjetu u obliku programa rada i izjave koju su potpisali sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika te svrha aktivnosti.

II. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA TEMELJU NADOKNADE STVARNO NASTALIH TROŠKOVA

II.1. Uvjeti za nadoknadu stvarnih troškova

Ako su bespovratna sredstva u obliku nadoknade stvarno nastalih troškova, kad je riječ o troškovima, moraju se primjenjivati sljedeći uvjeti:

- (a) nastali su korisniku;
- (b) nastali su u razdoblju utvrđenom u članku I.2.2.;
- (c) navedeni su u procijenjenom proračunu iz Priloga II. ili su prihvatljivi nakon prijenosa proračunskih sredstava u skladu s člankom I.17.;
- (d) nastali su u vezi s projektom kako je opisano u Prilogu II. i nužni su za njegovu provedbu;
- (e) moguće ih je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su knjiženi u poslovnim knjigama korisnika i utvrđeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima države u kojoj korisnik ima poslovni nastan te u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika;
- (f) u skladu su sa zahtjevima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva;
- (g) razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno u pogledu ekonomičnosti i učinkovitosti;

- (h) nisu obuhvaćeni jediničnim doprinosom iz odjeljka I. ovog Priloga.

II.2. Izračun stvarnog troška

A. **Potpore za uključivanje sudionika**

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: bespovratna sredstva čine nadoknadu 100 % stvarno nastalih prihvatljivih troškova.
- (b) Prihvatljivi troškovi: troškovi izravno povezani sa sudionicima s manje mogućnosti i osobama u njihovoj pratnji, uz troškove financirane jediničnim doprinosom iz odjeljka I. ovog Priloga. Troškovi povezani s putovanjima i dnevnicama mogu se zatražiti u ovoj proračunskoj kategoriji ako bespovratna sredstva za iste sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija putovanja i pojedinačne potpore.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o plaćanju povezanih troškova na temelju računa u kojima su navedeni ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta te datum računa.
- (d) Izvješćivanje: za svaku stavku troškova u ovoj proračunskoj kategoriji korisnik mora navesti vrstu troškova i stvarni iznos nastalih troškova.

B. **Izvanredni troškovi**

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: bespovratna sredstva čine nadoknadu 80 % sljedećih stvarno nastalih prihvatljivih troškova.
- (b) Prihvatljivi troškovi:
- troškovi povezani s jamstvom za prefinansiranje koje je dostavio korisnik ako je nacionalna agencija tražila takvo jamstvo u skladu s člankom I.4.2. Ugovora,
  - troškovi putovanja najekonomičnijim sredstvima i na najučinkovitiji način onih prihvatljivih sudionika kojima se na temelju standardnog pravila financiranja ne podmiruje najmanje 70 % prihvatljivih troškova. Izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju standardna bespovratna sredstva za putovanje.
- (c) Popratni dokumenti:
- dokaz o trošku financijskog jamstva koji izdaje tijelo koje je korisniku izdalo jamstvo i u kojem su navedeni ime i adresa tijela izdavatelja financijskog

jamstva, iznos i valuta troška jamstva te datum i potpis zakonskog zastupnika tijela izdavatelja jamstva,

- u slučaju putnih troškova: dokaz o plaćanju povezanih troškova na temelju računa u kojima su navedeni ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta, datum računa te relacija putovanja.

III. UVJETI ZA PRIHVATLJIVOST PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

- a) Korisnik mora osigurati da su aktivnosti u okviru projekta za koji je dodijeljena potpora u obliku bespovratnih sredstava prihvatljive u skladu s pravilima utvrđenima u Vodiču kroz program Erasmus+.
- b) Vrijeme provedeno na putovanju neće se uzeti u obzir pri utvrđivanju usklađenosti s minimalnim prihvatljivim trajanjem aktivnosti mobilnosti navedenim u Vodiču kroz program Erasmus+.
- c) Aktivnosti koje nisu u skladu s pravilima iz Vodiča kroz program Erasmus+ (kako su nadopunjena pravilima iz ovog Priloga) nacionalna agencija mora proglasiti neprihvatljivima, a povrat bespovratnih sredstava koja odgovaraju tim aktivnostima mora se izvršiti u cijelosti. Povratom moraju biti obuhvaćene sve proračunske kategorije za koje su dodijeljena bespovratna sredstva u vezi s aktivnošću koja je proglašena neprihvatljivom.

IV. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

Završno izvješće bit će vrednovano u vezi s izvješćima sudionika i ocijenjeno na temelju ljestvice od najviše 100 bodova. Za mjerenje opsega provedbe projekta u skladu s ciljevima iz Priloga II. ovom Ugovoru, odobrenim Erasmus planom i standardima kvalitete programa Erasmus koristit će se zajednički skup kriterija za ocjenjivanje.

Korisnik mora dostaviti završno izvješće nakon datuma završetka projekta. Ranija dostava završnog izvješća smatrat će se zahtjevom za prijevremeni otkaz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i može dovesti do niže ocjene.

V. SMANJENJE BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZBOG LOŠE, DJELOMIČNE ILI ZAKAŠNJELE PROVEDBE

Lošu, djelomičnu ili zakašnjelu provedbu projekta može utvrditi nacionalna agencija na temelju završnog izvješća koje je dostavio korisnik (uključujući izvješća pojedinih sudionika koji sudjeluju u aktivnostima mobilnosti).

Nacionalna agencija može uzeti u obzir i informacije iz drugih relevantnih izvora kojima se može dokazati da se projekt ne provodi u skladu s ugovornim odredbama. Drugi izvori informacija mogu uključivati posjete radi praćenja, privremena izvješća o akreditaciji, administrativne provjere ili provjere na licu mjesta koje provodi nacionalna agencija.

Ako se završno izvješće ukupno dobije manje od 60 bodova, nacionalna agencija može smanjiti konačni iznos bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu na temelju loše, djelomične ili zakašnjele provedbe aktivnosti, čak i ako su sve prijavljene aktivnosti bile prihvatljive i stvarno provedene. U tom se slučaju bespovratna sredstva mogu smanjiti kako slijedi:

- 10 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 50 bodova i manje od 60 bodova,
- 25 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 40 bodova i manje od 50 bodova,
- 50 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 25 bodova i manje od 40 bodova,
- 75 % ako je završno izvješće ocijenjeno s manje od 25 bodova.

Osim toga, nacionalna agencija može smanjiti konačni iznos bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu do 100 % ako se u ocjeni završnog izvješća, pri posjetu u svrhu praćenja ili provjeri na terenu pokaže da se ne poštuju standardi kvalitete programa Erasmus u pogledu dobrog upravljanja aktivnostima mobilnosti.

VI. IZMJENE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Ukupni najveći iznos bespovratnih sredstava naveden u članku I.3.1. može se povećati izmjenom ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u sljedećim slučajevima:

- (a) Ako nacionalnoj agenciji postanu dostupna dodatna sredstva za preraspodjelu na akreditirane korisnike, pod uvjetom da se iz informacija koje je korisnik unio u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Erasmus+ vidi da su ti korisnici u stanju provesti dodatne aktivnosti mobilnosti.
- (b) Korisnik može u roku od 12 mjeseci od početka projekta podnositi obrazložene zahtjeve za dodatna sredstva za pokrivanje izvanrednih troškova te za potporu za uključivanje sudionika ako se te dodatne potrebe ne mogu pokriti preraspodjelom postojećeg iznosa bespovratnih sredstava a da pritom ne dođe do negativnog učinka na ispunjavanje ciljeva iz Priloga II.

Nacionalna agencija razmotrit će takve zahtjeve ako za te potrebe ostanu dostupna sredstva. Ako se zahtjev za dodatna sredstva odobri, nacionalna agencija procjenjuje je li izmjenu ugovora u kojoj se to odražava potrebno napraviti odmah ili kasnije.

Nacionalna agencija provodi procjenu na temelju iznosa prefinanciranja koji je korisniku već dostupan, iznosa potrebnih dodatnih sredstava i vrste odobrenih troškova. Nacionalna agencija će hitno izmijeniti ugovor ako je to potrebno da bi se korisnik pridržavao pravila o pružanju potpore za uključivanje sudionika, kako je navedeno u Posebnim uvjetima.

VII. PROVJERE KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA I DOSTAVLJANJE POPRATNIH DOKUMENATA

U skladu s člankom II.27. Priloga I. Ugovora korisnik može biti podvrgnut provjerama i revizijama u vezi sa Ugovorom. Provjerama i revizijama nastoji se potvrditi da je korisnik upravljao bespovratnim sredstvima u skladu s pravilima iz Ugovora kako bi se mogao utvrditi konačan iznos bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Provjera završnog izvješća provodi se za sve projekte. Nadalje, projekt se može podvrgnuti dodatnim administrativnim provjerama ili provjerama na licu mjesta ako je ugovor uključen u uzorak nacionalne agencije koji traži Europska komisija ili ako ga je nacionalna agencija odabrala za ciljanu provjeru na temelju svoje procjene rizika.

Za potrebe provjere završnog izvješća i administrativne provjere, korisnik mora nacionalnoj agenciji dostaviti fizičke preslike ili elektroničke kopije popratnih dokumenata navedenih u odjeljku I.2., osim ako nacionalna agencija zatraži dostavljanje izvornika. Nacionalna agencija mora nakon analize vratiti sve izvorne popratne dokumente korisniku.

Ako korisnik nije zakonski ovlašten slati izvorne dokumente za potrebe provjere završnog izvješća ili administrativnih provjera, mogu se umjesto toga poslati fizičke preslike ili elektroničke kopije popratnih dokumenata.

Nacionalna agencija može za bilo koju vrstu provjere od korisnika tražiti da dostavi dodatne popratne dokumente ili dokaze koji se obično traže za drugu vrstu provjere, kako je navedeno u članku II.27. Općih uvjeta.

Različite provjere moraju uključivati sljedeće:

a) Provjera završnog izvješća

Provjera završnog izvješća provodi se u fazi završnog izvješća u prostorijama nacionalne agencije u cilju utvrđivanja konačnog iznosa bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Završno izvješće korisnika nacionalnoj agenciji mora sadržavati sljedeće informacije (ako je primjenjivo za oblik aktivnosti i predmetni projekt):

- jedinične doprinose potrošene za proračunske kategorije:
  - organizacijska potpora
  - potpora za putovanja
  - pojedinačna potpora
  - potpora za uključivanje za organizacije
  - pripremni posjeti
  - kotizacije
  - jezična potpora

- stvarne troškove za proračunske kategorije:
  - potpora za uključivanje sudionika
  - izvanredni troškovi

b) Administrativna provjera

Administrativna provjera dubinska je provjera popratnih dokumenata u prostorijama nacionalne agencije koja se može provoditi u trenutku ili nakon faze završnog izvješća. Na zahtjev nacionalne agencije korisnik mora dostaviti popratne dokumente za sve proračunske kategorije.

c) Provjere na licu mjesta

Nacionalna agencija provodi provjere na licu mjesta u prostorijama korisnika ili u drugim relevantnim prostorijama za provedbu projekta. Tijekom provjera na licu mjesta korisnik mora nacionalnoj agenciji staviti na raspolaganje izvornu popratnu dokumentaciju za sve

proračunske kategorije i omogućiti joj pristup evidenciji troškova projekta zavedenih u njihovim poslovnim knjigama.

Provjere na licu mjesta mogu biti sljedećih oblika:

- **Provjera na licu mjesta tijekom provedbe projekta:** provodi se tijekom provedbe projekta kako bi nacionalna agencija mogla neposredno provjeriti postojanje i prihvatljivost svih projektnih aktivnosti i sudionika.
- **Provjera na licu mjesta nakon završetka projekta:** provodi se nakon završetka projekta i obično nakon provjere završnog izvješća.
- ***Provjera sustava***

Provjera sustava provodi se kako bi se odredio sustav korisnika za podnošenje redovitih zahtjeva za bespovratna sredstva u kontekstu programa te kako bi se provjerilo ispunjavanje obveza preuzetih akreditacijom. Provjera sustava provodi se kako bi se utvrdilo poštuje li korisnik standarde provedbe koje se obvezao poštovati u okviru programa Erasmus+. Korisnik mora nacionalnoj agenciji svim dokumentarnim sredstvima omogućiti provjeru postojanja i prihvatljivosti svih projektnih aktivnosti i sudionika, uključujući videozapise i fotografije poduzetih aktivnosti, kako bi se isključilo dvostruko financiranje ili druge nepravilnosti.